

Gospodarstvo.

Proti lakoti in draginji.

Predlogi glavne zadrugne zveze.
Širša konerenga Glavne Zadrugne zveze, sklicana radi pretresanja vprašanja o draginji in prehrani pasivnih krajev, je četrtega tega meseca končala svoje delo. Konstatirala so se na tej konferenci sledeča dejstva:

V pasivnih krajih je stanje naravnost strašno in to iz dveh vzrokov: vsled slabe letine in vsled splošne slabe produkcije. Suša je povzročila, da v pasivnih krajih ni obrodilo niti one kulture, katere to nam edino mogoče. Ravno tako se kaže tudi v aktivnih krajih deloma slaba letina. Poleg tega so mnogi kraji prešli v splošni pasivni produkcijski položaj in se tako osiromašili, da ne morejo kupovati niti cenejših hrane. Medtem pa draginja stalno raste. Siromaštvo in pa slaba letina je zavzela letos take dimenzije, da se je bati najgorjih posledic v društvenem življenju. Vsled tega je dolžnost države, da prične z energično akcijo proti takemu zlu in da prisloži čim preje na pomoč svojim siromašnim in gladnim državljanom. Odlašanje pomaga spekulantom, dviga draginjo in otežuje delovanje čim čimteljem, ki so voljni, da pri neki akciji pomagajo državi.

Najnujnejša je pomoč za Dalmacijo, Hercegovino, Liko, Primorje in hrvaško Zagorje. Zveze Zadrug so pripravljene sodelovati pri pobujanju draginje, prehrani pasivnih krajev in nudenju pomoči, ker mislijo, da so zadrugne organizacije za to posebno poklicane, ker so v zvezi s širokimi masami naroda, posebno z ekonomsko slabejšimi, predvsem pa zato, ker ne delajo za dobiček. V ostalem pa so se zadrugne zveze s delovanjem zadrug tudi dosežaj uspešno bavile. Toda oziraje se na težke razmere, bi delovanje brez državne pomoči ne bilo uspešno, in to toliko bolj, ker se pomankanje denarja vse bolj in bolj občuti.

Da se cene živlilom čim bolj znižajo, je predvsem potrebno:

1. Da bodo krediti, izdani za obratni kapital, brezobrestni ali vsaj nizkoobrestni.
2. Da se bo prevoz živlil vršil brezplačno, kot je bilo to določeno za lansko leto.
3. Da se jim prodajajo živila, pridobljena na državnih posestvih za mnogo nižjo ceno, kakor notirajo na produktih borzah.

4. Da se omogoči hiter prevoz živlil.

Zvez zadrug se s svoje strani zavzujejo, da hočejo preskrbljevati ljudstvo z živlil, da hočejo pobijati draginjo in se podvreči zakonitim predpisom in kontroli vlade.

Da bo zadrugno delo čim popolnejše, je potrebno, da pri njem sodelujejo vse združne zveze brez razlike, ali se nahajajo v aktivnih ali pasivnih krajih. To sodelovanje mora biti medsebojno ter se morajo po možnosti izključiti vsi posredniki, kateri podražujejo živlila. V to svrhu je potrebno, da se vsem zadrugam, bodisi v pasivnih, kakor aktivnih krajih dajo potrebni krediti.

Najuspešnejše se bo izpeljalo to delovanje, če se bo v vseh krajih, kjer je zadrugništvo razširjeno, prehrana in pobijanje draginje izvajalo edini le potom zadrug.

Z ozirom na pravičnost in na uspešnost pobijanja draginje bi se ne smelo v krajih, kjer zadrugarstvo še ni razvito, drugim nezadrugnim ustanovam dajati krediti in državna pomoč pod ugodnejšimi in boljimi pogoji kot zadrugnim ustanovam.

Zadrugništvo polaga važnost na vse to in zahteva vse to samo radi tega, da more kolikor najbolje mogoče izvršiti svojo dolžnost in se kolikor najbolje odzvati pozivu vlade na pobijanje draginje. Zadrugne zveze stoje na stališču, da naj ljudstvo plača samo hrano, katero v resnici dobiva.

Velika gospodarska pomoč za ljudstvo bo, če se, posebno v krajih s slabjšo produkcijo, izvedejo javne delavnice, predvidene in zagotovljene v proračunu. V teh delavnicah bi si moglo delavstvo ozir. ljudstvo zaslužiti denar za svoj obstanek in za kupovanje potrebne hrane. Istočasno bi se delo v teh delavnicah relativno cenejše izdelovalo. Iz fonda za prehrano siromakov, ki je po zakonu predviden, bi se ravno tako lahko dobila potrebna sredstva za delovanje v siromašnih krajih. Jako mnogo bi pomagalo tudi to, če bi mogli pokrajinski kreditni zavodi dajati hipotekarna posojila, katere bi se mogla lombardirati pri Narodni banki. Na ta način bi se silno povzdignilo savbinsko delovanje in ljudstvo bi našlo zasluzka za svoj oprehrano.

Naše skupno prepričanje je, da bi se našemu ljudstvu v pasivnih krajih efektivno pomagalo in da bi se uspešno pobijalo draginjo, če se bo delalo po predlogih, katere smo predložili.

S takim delom bi se umaknilo tudi nevarnosti socialnih nemirov,

kateri prete naši državi radi draginje in pomanjkljive prehrane ljudstva.

Poleg tega predlaga Zveza zadrug še nekatere druge stvari, tako izpremembo starega pravilnika za pobijanje draginje. Te izpremembe se tičejo predvsem ugotovitve maksimalnega dobička pri kupčiji z živlil. Zveza misli, da dobiček ne sme biti večji, nego 10%. (Kakor bo našim čitateljem znano, sme danes ta dobiček znašati 25%). Država naj rekvirira pri živilskih trgovcih in bankah nakopičena živlila. Določitev cen živilskih potrebščin naj se poveri aprovizacijskim komisijam, katerih odločitve naj se predlože predstoječim oblastem. Znižanje cene ali eventualno brezplačno prehranjevanje naj gre na breme občin.

Industrija Slovenije.

Z lanskim ljubljanskim velesejemom se je takorekoč odkrila Industrija Slovenije. Pred vojno smo še bili narod malih kramarjev, skromnih obrtnikov in poljedelcev z nekaj jare gospode po mestih. Življenje v lastni državi pa je preko noči izpremenilo naše prejšnje malenkostne gospodarske razmere. Po naših mestih so se ustanovile velike izvozne in uvozne trgovine, trgovina se je razmahnila v ogromne dimenzije, obrtništvo je napredovalo s čvrstimi koraki. Predvsem pa se je pojavil nov gospodarski faktor: domača industrija. Naši veliki denarni zavodi so po svetovni vojni uvideli izpremenjeni položaj in hiteli ustvarjati eno industrijo za drugo. Na ta način se je položil temelj industrializacije Slovenije, ki je kakor rečeno na lanskem velesejmu prvič pokazala svojo kvaliteto in obseg. Naši južni bratji, ki so tedaj prihitali na sejem, se kar niso mogli načuditi industrijski Sloveniji. Prej so o njej čuli samo kot o nacionalno zavedni, borbeni in kulturno napredni severni pokrajini jugoslovanstva. Tu pa odkritje novega sveta: Slovenija najbolj industrijska pokrajina jugoslovanske države! Priznajmo si odkrito, tudi mi Slovenci se nismo zavedali, da smo na polju industrije, obrti in trgovine tako daleč napredovali. Poleg tega, kar smo lani videli, pa je sedaj prišel zagrebški ekonomski publicist, ki je napisal obširno knjigo o industriji Slovenije. Ta publikacija je prvi skromni požek prikaza naše industrijske produkcije in opisa slovenskih industrijskih tvrditev obrtniških proizvodov po številu, obsegu, dohotku in nastanku. Ob drugem ljubljanskem velesejmu ne bo odveč, pokazati s kratkimi izvečki

na slovensko industrijo kot celoto. Pri enostavnem posetu velesejskih razstavnih prostorov oko prerado običi pri posameznostih, na proizvodih in cenah. Dobro pa je, da se splošnost seznanj tudi s slovensko industrijo kot celoto, da ve za obseg tvornic, število podjetij, njih nastanek in razvoj. Vsled tega smo se odločili, da prineseemo za časa drugega velesejma kratek prikaz slovenske industrije in obrti. Dosedanja slovenska industrija se raztega na vse glavne industrijske panoge. Zastopano najdemo lesno, rudarsko, železno, usnjarsko, kemično, živilsko, oblačilno, papirno, električno, gradbeno in keramično industrijo. Na vse teh poljih smo ustvarili temelj za nadaljno industrijsko osamosvojitve slovenske pokrajine. Na koncu se bomo ozrli tudi na njene nedostanke ter pokazali v glavnih obrisih smernice bodoče industrijskogospodarske politike.

Lesna industrija.

Za Bosno in Hercegovino je Slovenija najbolj gozdната pokrajina Jugoslavije. Gozd pokriva 44,5% celokupne produktivne površine, v hektarjih izraženo 677.686 ha od 16.197 kvadratnih kilometrov njene površine. Od tega odpade na zasebnike 580.485 ha, ostanek na državo, verski zaklad itd. Obenem je zasebno lastništvo tako razdeljeno, da se 30% nahaja v rokah posestnikov s 50 do 1000 ha in nad, medtem, ko pri 70% malim kmetom, kojih gozdno posestvo čisto ne prekaša par sto kvadratnih metrov. Ta ugodna razdelitev gozdov in pa številne vodne sile so ustvarile v Sloveniji izredno ugodna tla za razvoj lesne industrije, tako da zavzema prvo mesto v Jugoslaviji.

Parne in vodne žage.

Statist. iz l. 1920 navaja v Sloveniji 100 parnih in 1944 vodnih žag, ki so obratovali s 153 polnimi jarmi (gatrji), 2015 običnimi jarmi, s 3943 erzili in 1022 ciklularji. Največje število vodnih žag se nahaja v pol. okraju Slovenjigradec 516, Maribor 202, Kranj 181, Konjice 179 in Celje 159. Žag z električnim pogonom je sorazmerno še malo, ker se uporablja električna pogonska sila samo pri večjih podjetjih in samo tamkaj, kjer se je v najnovejšem času izpremenila vodna sila v električno. V Pohorju ima skoro vsak srednji posestnik svojo vodno žago, s katero izdeluje les za svojo potrebo. V Sloveniji se predeluje povprečno mehki les. In sicer se izdela 5/6 mehkega in samo 1/6 trdega lesa. Nasprotno pa se uporabi 3/4 trdega lesa in samo 1/4 mehkega lesa za kurivo. Oboje

izhaja iz tega, ker so slovenski gozdovi v pretežni večini iglasti, ter v manjšini listnati. Letna produkcija je navedena leta znašala približno 1.034.080 kb. in 1.003.700 povr. m. Tudi izvozne številke niso še natančno določene. Ugiha se, da se je izvozilo približno 750.000 kubičnih metrov. Z neposredno predelavo lesa, to je z žaganjem in rezanjem, se bavi okoli 100 industrijscev in okoli 20 družtev. Enako število podjetij se bavi z nadaljno predelavo.

Lesne družbe.

Sele z osvoboditvijo so se zasebne žage in tvornice razširile, prevzele so družabni kapital in moderni način obratovanja. Njih število je prilično ter so največji lesni industrijski dobro znan. Glavne lesne družbe so: v Ljubljani Sava, Croatia, Impex, Gospodarska zveza, Ilirija; v Mariboru Sever, Jug, Drava; v Celju Savinja, Prva jugoslovanska lesna industrija; v Kranju Kokra; v Ribnici Velika Gora; v Loškem potoku Tabor; v Slov. Bistrici Bistrica; v Mislinji Južnoštajerska lesna industrija; v Teharju pri Celju Teharska lesna industrijska družba.

Gospodarske vesti.

+ Prodaja starega materijala. Ravnateljstvo državnih železnic v Sarajevu bo prodalo dne 12. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne v skladišču materijala na glavnem kolodvoru v Sarajevu stare obrobe od koles, staro kovano železo, starl papir, staro pločevino, stjar gumij itd. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Dobava krušne moke. Dne 11. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne se bo sklenila v Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani direktna pogodba glede dobave 125 tisoč kg krušne pšenične moke. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogojl pa pri divizijski Intendanturi v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Češki trgovci za zmanjšanje draginje. V Pragi so imeli 4. sept. češki trgovci in zastopniki mnogih trgovskih korporacij posvetovanje, kjer so se izrekli proti sedanjim visokim cenam. Povdarjali so, naj se omogoči prosta konkurenca z inozemskim blagom in da naj se zmanjšajo dajatve, tarife in pristojbine.

Kopirne role (suhe in mokre)

The Rex Co; Ljubljana.

JUGO-AVTO

družba z o. z. Ljubljana

Telefon šte. 547

Začasno: Poljanska c. 3, po 1. X. 1922: Dunajska c. 36.

Trgovina z avtomobili, motorji, kolesi, pneumatiko, bencinom, oljem in sestavnimi deli, mehanična delavnica, avtotaksa, garaže.

Zastopstvo tvrdk:		
Avtomobili: „Steyr“ österreichische Waffenfabriks- Gesellschaft Wien.	Motocikli, bicikli: B. S. A. Cycles-limited Birmingham Great - Britain.	Pneumatika: Michelin & Cie. Manufacture de Caoutchouc Cler- mont-Ferrand France.

Paviljon na prostoru novega sejmišča PP. 565.

SIEGEL & DRUG

Industrija platnenega in bombažastega blaga

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 31.

EN GROS. EN GROS. EN GROS.

SOLI KAMENITE

in soli drobne (zmlete) nudi samo na

vagone po zmerni ceni

Kirilović i Szadanič, Novi Sad.

TRANSJUGO, d. d.

ZAGREB

3 Mazuraničev trg 3

Brzlovi: TRANSJUGO,
27-60 Telefon 27-60

PODRUŽNICE:

BEOGRAD, Reljina ul. 2.

IZPOSTAVE:

OSIJEK, Široka ul. 8.

SUBOTICA kod Pluković i drug
i SKOPLJE.

Stalne sortirano skladišče:

traverse, železo, žeblice,

apno, cement, gips,

trstiko, žico, deske in

ves gradbeni materijal.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode

delniška družba v LJUBLJANI

Telefon št. 1-67 (Ljubljana).

Brzlovi: PAPIRNICI VEVČE.

Tačasna centrala PAPIRNICI v VEVČAH, p. D. M. v POLJU pri LJUBLJANI.

Postaja južne železnice ZALOG.

Papirnice v Vevčah: papirnica — tvornica celuloze in lesovine v Goričanah in tvornice lesovine v Medvodah

Mesečno proizvajanje 100 vagonov raznih vrst papirja: Papir iz tkanine, brezlesni pisarni, pisarniški, tiskovni in konceptni, strojepisni, bankpost, karton in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept, meliran, nebeljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzlojavni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni, kuler in papir za lepake v vseh barvah. Rotacijski — tiskovni — papir. Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.

Lastni razstavnii paviljon na „Ljubljanskem velikem sejmu“
od 2. do 11. septembra 1922.

FIAT AVTOMOBILI

zastopstvo in zaloga avtomobilov, motorjev, pneu-
matike potrebšćine, LJUBLJANA, Sodna ulica 11.

PAVILJON F. ŠT. 151.

JOSIP STADLER,

tovarna stolov in lesnih
izdelkov, LJUBLJANA,
Sodna ulica št. 11.

Telefon intr. 461. Paviljon F. št. 151 Telefon intr. 461.

Socialni pregled.

Postranski zaslužek državnih nameščenecv.

Iz krogov finančne kontrole smo prejeli k temu vprašanju dopis, iz katerega posnemamo sledeče vrstice: V vprašanju postranskega zaslužka nam ne prizanaša več niti »Naš Glas«, kateri se je posebno dobro odrežal v št. 33 od 16/8. t. l., v kateri svetuje pisec članka »Postranski zaslužek«, da naj si poišče postranski zaslužek vsak državni nameščenec, ki zna več, kakor hruške peče. — Ne mislim pisca omenjenega članka žaliti, toda če misli, da je postranski zaslužek tako lahko dobiti, se zelo moti. Dvema gospodarjem ni lahko služiti, vsaj dobro ne. Kako bo z ugledom države, če bodo vsi državni nastavljenici navezani na postranski »zarado«, in kakšno bo postalo uradništvo, si vsak lahko predstavlja. Dobre moči zapuščajo državnemu službo ena za drugo. Kaj bo ostalo na koncu koncev, če se bo ta proces nadaljeval? Čitali smo, da železnica ne more dobiti praktikantov. Isto velja za finančno kontrolo, ki je že ponovno podaljšala, sedaj do preklica prijavno dobo za vstop v finančno službo. Nikdo se ne odzove klicu, nikdo poče več iti v državno službo gladojat. Kam vse to vede, si ni težko izračunati.

Redukcija uradništva v Avstriji in pri nas.

Samo za primer, da izvemo, kako se ravna z uradništvom v Avstriji in kako pa v Eshaeziji, kakšen razloček obstaja med razmerami tu in tam — naj povemo našim čitateljem sledeče:

V Avstriji so napravili za redukcijo uradništva — seveda na postavi sporazuma z uradniškimi organizacijami — posebno postavbo, ki prav natančno določa, pod katerimi pogoji se ima uradništvo reducirati. Pravkar pa je bila izdana še posebna izvršilna naredba, ali kakor bi ji v Beogradu rekli »pravilnik« — tudi sporazumno v organizacijami. Zanimalo bo naše uradništvo pred vsem, da predvideva ta »pravilnik« posebna zastopstva organizacij v vladni interministerijalni komisiji za redukcijo ter določa natančno njih pravice in njih vpliv za vsak posamezni slučaj. Nadalje se ustvarja pri posameznih oblastih posebni odseki uradniških zaupnikov, nad katere je pa postavljen še poseben »osrednji odsek« kot nekaka prizivna instanca.

Na ta način je prizadetim osebam dana popolna sigurnost, da se jim ne more na noben način zgoditi kaka krivica — ne glede na to, da interministerijalna komisija a priori že postopa kar najbolj objektivno in prizanljivo. Da pripadnost uradnika h kakoli politični stranki ne igra nobene vloge — je nekaj samo ob sebi razumljivega in ni treba posebej poudarjati. Ravno tako je ob sebi umljivo, da določa pravilnik, da se reducirano uradništvo ne meče na cesto — kakor pri nas — marveč vsak dobi pravočasno, bodisi svoje penzijske prejemke, bodisi odpravnino. A še več. Ne samo, da država reduciranim penzioniranim osebam ne prepoveduje postranskega zaslužka, kakor pri nas, kjer penzionist izgubi pravico do dražinske doklade, če si kaj postransko zasluži (!) — marveč naravnost forsira oziroma ustvarja uradniku-penzionistu možnost postranskega zaslužka s tem, da prireja brezplačne učne tečaje za proste, rokodelske, trgovske in bančne poklice, da skuša vplivati na velika zasebna podjetja glede nastavljenja reducirane osebo in podobno. In pri nas? Pri nas te vržejo na cesto če nisi pripadnik režima in naj si še tako kvalificiran — a če si pripadnik »režima«, potem si siguran, če si tudi popolnoma ne-kvalificiran ali celo sodno zasledovan ali predkaznovan. Kaj hočemo? Sistema, kakor je radikalno — demokratski, ne najdemo na celim svetu razen pri nas.

Statistika invalidov.

V ministrstvu za socialno politiko so dokončana dela za statistiko o rodbinskih, kulturnih, imovinskih in socialnih razmerah invalidov, ki jih je preko 70.000. Od 68.236 invalidov ima svoj lasten dom 45.332. Najslabše je v tem oziru v Sloveniji, kjer sta dve tretjini brez lastne strehe. Invalidov, ki nimajo niti dovolj sredstev niti sposobnosti, da z lastnim delom preživljajo sebe, odnosno svojo družino, je 12.529. Nekaj nepremične posesti ima 47.379 invalidov; 24.455 jih poseduje do 2 ha, 12.319 ima največ 5 ha; 6439 do 10 ha, 2670 do 15 ha, 1220 do 20 ha, 784 do 30 ha, 156 pa jih je, ki imajo preko 50 ha nepremične posesti. Toda veliko teh posestev je obremenjeno z hipotekami in zemljiškimi davki, ki jih mora plačevati 30.849 invalidov. Davek od zaslužka plačuje 6404 invalidi, od obratov 2412, od osebnega dela 1267, na dohodnino 5545, ki se plačuje skoro izključno v Sloveniji, in na poslovni promet 601. Od države je dobilo zemljišče v lasti 383 invalidov, 7506 pa je dobilo zemljo v najem.

Analfabetov je med invalidi 23.965, z dovršeno osnovno šolo jih je 44.699, s srednjo šolo 420, z dovršeno univerzo 287.

Podatki so ugotovljeni za 74.765 invalidov, od katerih je 33.666 Srbov, 21.308 Hrvatov, 11.467 Slovencev, 2657 Nemcev, 2527 Madžarov, 807 Rumunov, 643 Čehoslovakov,

Z juga Jugoslavije.

Zanimivo pismo iz Crne gore.

Tragična smrt glasovitega hajduka. — Naš prijatelj, ki živi stalno v Crni gori nam pošilja sledeče vrstice, ki bodo vsled značilnosti za razmere, upray škandalozne razmere, ki vladajo v tem delu naše domovine gotovo zbudile zanimanje pri vseh naših čitateljih. Naš prijatelj piše:

»Neprestano zasledovanje po orožnikih je komitaše tukaj (v Crni gori) popolnoma zbegalo in jih poglaval v obup. Prišlo je že tako daleč, da se kot izdajalci medsebojno pobijajo in zavratno napadajo za dobro plačilo, ki jim ga za ta slučaj nudi naša vlada. To se je že večkrat pripetilo in omenim naj za enkrat samo en pomemben slučaj te vrste.

Dne 16. avgusta t. l. se je javil pri okrožnem načelniku v Nikšiću komita Radojić ter se oblastni prostovoljno predal. Leta pa ga je po zaslišanju zopet z orožjem pustila na svobodo, ker je prisegel, da bo v naprej zasledoval svoje dotodanje tovariše in ubil njihovega slovitega vodjo 33 letnega Vuka Stojevića. Svojo obljubo je tudi izpolnil 24. avgusta t. l., ko je v gozdu Bukovik zavratno ustrelil spečega svojega bivšega voditelja.

Radojić je po izvršenem dejanju takoj zbežal k okrožnemu načelniku v Nikšić, kjer je o svojem dejanju sporočil sledeče:

Ko ste me spustili na svobodo, sem takoj odšel nazaj k svojim tovarišem, ki so me pa odgnali, ker so sumili, da sem se za časa svoje odsotnosti najbrže predal oblastem ter jim izdal njihovo skrivališče. Ker sem to odločno zanikal, so me sicer pustili pri sebi, toda odvzeli so mi orožje in me držali 3 dni pod najstrožjim nadzorstvom. Po dolgem nagovarjanju se mi je končno posrečilo prepričati svoje tovariše, da sem jim ostal zvest ter da sem le padel v pest orožnikom, da pa se mi je pozneje posrečilo pobegniti iz zapore.

154 Turkov, 135 Rusinov, 101 Bulgar, 11 Italijanov, 9 Poljakov, 1262 ostalih narodnosti.

Posebna kritična statistika o imovinskem, rodbinskem, socialnem in kulturnem položaju invalidov bo izšla v oktobru, do konca leta pa se bodo zbrali podatki za rodbine v vojni padlih vojakov.

Se isto noč smo se nato podali pod vodstvom našega prvaka in načelnika Vuka Stojevića v gozd Bukovik, kjer smo prenočevali. Bili smo samo trije, kar je bilo jako ugodno za izvršitev mojega namena. Odločil sem se, da ubijem Stojevića še to noč. Midva s Stojevićem sva spala skupaj, tretji komita pa je ležal nekaj korakov vstran. Ko se je začelo svitati, sem se najprej polastil Stojevićeve bombe in puške, potem pa sem mu nastavlil cev svoje puške na tilnik — ležal je namrec na trebuhu — ter sprožil. Jaz sem zbežal, v drugo smer — najbrže nazaj k svojim tovarišem — pa je zbežal tudi tretji komita.

Stojević je bil na mestu mrtve, ker mu je kroglja — dum-dum — pretrgala ves vrat in mu odtrgala celo spodnjo čeljust. Dne 25. avgusta je bil pokopan v Nikšiću.

Vuko Stojević je bil eden najglasovitejših komitaških poglavarjev v Crni gori in je izvrševal svoj roparski posel že od l. 1914. Na vsi je imel nebroj roparskih umorov in ubojev. Vsej svoji okolici je bil v strah in trepet in posebno premočnejše prebivalstvo se je oddalnilo, ko je zvedelo o njegovi smrti.

Blagoje Radojević je dobil za svoje »junaštvo« 25.000 Din., katere vsota je bila razpisana od države na Stojevićovo glavo.

Predrzen roparski napad.

Dne 5. t. m. je prišel na železniško postajo Rudo na progi Uvac-Vardište, v kateri se nabaja tudi poštni in žandarmerijski urad, nek človek, oblečen v uniformo žandarmerijskega majorja, nekoliko pozneje pa je prišlo za njim še nekaj moških oblečenih v žandarmerijsko uniformo in oboroženih do zob. Z naperjenimi puškami so razorožili osebje, kakor tudi dva orožnika, ter pretrgali telefonske in brzojavne žice. — Potem so razbili blagajno poštnega urada v katerem se je nahajalo deset tisoč dinarjev, iz žandarmerijske urada so pobrali pet tisoč dinarjev.

Nekoliko pozneje je dospel na postajo vlak s kakimi 150 potniki. Med njimi je bilo okoli 120 delavcev, kateri so se vračali od gradnje proge pri Vardištu, ostali pa so bili trgovci ki so potovali v Sarajevo, da nakupijo blago. Razbojniška četa je od dala nekaj streliv in prisilila vse potnike, da so dvignili roke. V trenutku so bili razoroženi tudi trije žandarji, ki so službeno spremljali vlak. Zbili so jih s puškinimi kopiti in jih nato zvezali. Nato o razbojnikih z bombami v roki preiskali vse potnike in jim odvzeli ves denar in vse dragocenosti. Približna vrednost naropane se še ne da ugotoviti. Na to so razbojniki vdrli v privatna stanovanja, natovorili vse vrednostno blago na konje, nakar so zginili. Še predno so odšli, se je prikazal v daljavi sarajevski vlak, kateri prihaja v Rudo ob 14.4. Razbojniki so oddali salvo proti vlakom in samo prisotnosti strojevodje, ki je takoj z največjo brziho prišel voziti nazaj, e je zavaliti, da ni prišlo ponovno do stranskega razbojništva. V tem vlakom ni bil nikdo ranjen. Po odhodu vlaka so se popravile brzojavne zveze in poklicali so se na pomoč orožniki z vseh bližnjih postaj. Okoli šestih zvečer se je čulo v okolici Ruda streljanje, s česar se sklepa, da so razbojniki roparjem za petami in da se je med njimi in roparji vnel boj. Karakteristično je, da trdijo potniki, da so roparji govorili italijansko.

NESPORAZUMLENJE MED NASO IN ANGLEŠKO VLADO.

Beograd, 6. septembra. (Izv.) V posebnih krogih govorijo o živahni izmenjavi med jugoslovansko in angleško vlado. Angleška kolonija v Beogradu se je namreč pritožila pri svoji vladi proti našemu ministrstvu za zunanje posle in finančnemu ministrstvu, da sta pri potačevanju z angleško državno blagajno oškodovali angleške trgovce, ki so trgovali z našo državo. Zaradi tega zahteva Anglija od naše vlade, in reši to vprašanje.

KONEC STIPENDIJ ZA STUDIJ V INOZEMSTVU.

Beograd, 6. septembra. (Izv.) Ministvo za prosveto je sodelilo, da v bodoče ne bo več pošiljalo dijakov v inozemstvo, da tamkaj končajo svoje študije, ker nimajo za te svrhe več potrebnih kreditov. Čim dobi ministvo zopet potrebni denar, bo napisalo natečaj.

ODHOD AMERIKIH PARLAMENTARCEV IZ BEOGRADA.

Beograd, 6. septembra. (Izv.) Američki parlamentarci so se večeraj odpeljali v Beograd.

„SVETLA“ d. d. za žarnice in elektrotehniko

Centrala: LJUBLJANA, Mestni trg št. 25.

Telefon 450.

Podružnice: ZAGREB, Frankopanska ulica br. 2. — Telefon 802.

MARIBOR, Gosposka ulica šte. 20.

Električni stroji
Instalacijski material
Svetlobna oprema
Žarnice
Kabel

Zastopstvo različnih
svetovnih firm.

Stevci
Kurilni in kuhalni aparati
Material za slabi tok
Material za proste
napeljave

Solidna in hitra postrežba. Brezhibni material, odgovarjajoč tehničnim predpisom.

Oblačilnica za Slovenijo, r. z. z o. z. v Ljubljani.

en gros — Zadržna centrala za manufakture — en detail

I Zgolj prvovrstni češki in angleški izdelki I

Skladišče v „KRESJI“, Lingarjeva ulica 1, prvo nadstropje.

Prodajalna na drobno v Stritarjevi ulici šte. 5.

Podružnica v SOMBORU (Bačka), Aleksandrova ulica šte. 11.

Upoštevaite pri nakupih! ■ ■ ■ ■ ■ Upoštevaite pri nakupih!

ŽIVINO

govejo, prašiče, ovce itd. prevzema pod ugodnimi pogoji v komisijo. — Natančna pojasnila pri tvrdki

J. SUCHARDA, veleklavnica, PRAG-KARLIN, ČSR.

F. n. gospodnje, šivilje, krojače, čevljarje, in sedlarje opozarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji

„Gritzner“

v vseh opremljenih materijal predvojni cene najnižje edino le pri

Josip Petelincu

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 2.

Pouk v vezenju brezplačen!

Istotam igle, ožje, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, srajce, kravate, šetke, palice.

Galanterija, gumbi, na veliko in malo!

Najnižje cene!

Točna postrežba!

Parna žaga FRAN RAVNIKAR

mestni tesarski mojster

LJUBLJANA :: Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Za vsa pleskarska dela, lakiranje avtomobilov in lakiranje voznih koles v ognju se priporoča

TONE MALGAJ

stavbeni in pohištveni pleskar in ličar

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 6.

Najstarejša špedicijska tvrdka v Sloveniji
R. RANZINGER

Ljubljana špedicijska pisarna Jesenice

Podjetje za prevažanje blaga južne železnice. Brzovozni in tovorni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Zavarovanje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo.

Brzjavni: Ranzinger. Interurban telefon 60.

Najzanimivejše

Ljubljanskega velesejma bode brez dvoma oddelek št. F 123—124

trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, najlepše in najbojše, kar je svetovna tehnika v tej stroki

šivalnih strojev

dosedaj iznašla in preizkusila,

razstavi svetovna tvrdka

Inger-šivalni stroji

Bourne & Co.

v svojih paviljoni na ogled Najmodnejše šivalne stroje bo

gonila električna sila

kar prihrani čas in denar.

To ni življensko vprašanje samo tvornic, marveč velja dandanes prihranitev časa in denarja posebno za redbine.

OBISK

teh paviljonov Vam bo donesl več koristi in zabave kot vse senzacionalne kino-predstave!

Kosmetični preparati!

Kemično-tehnični izdelki!

I. C. Kotar, Ljubljana,

Wolfova ulica 3 Telefon 402.

II. Ljubljanski veliki sejem, paviljon R št. 455.

KONZERVNA TOVARNA
NA VRHNIKI

Največja in edina konzervna tovarna v Jugoslaviji priporoča vsakovrstne konzerve in mesne izdelke po dnevnih cenah. :: CENIKI SO NA RAZPOLAGO.

BRZJAVI: „TOVACO“, VRHNIKA.
PAVILJON NA VELESEJMU.

Oglasna in informaciona naročila

sprejema anončni in informacioni zavod
Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna 5
v pisarni in
v paviljonu E 94 na Ljubljanskem velesejmu.

TOVARNA SLAMNIKOV IN ROČNIH TORBIC

(Tvornica slamnatih šušira i torbica.)

Razpošiljam po najnižjih cenah

Franc Mozovič, Domžale.

Za naše malčke!

Najcenejše in najhvalejše darilo našim malim je:

MOJ ZVERINJAK

knjiga s 45 slikami in k tem spadalnim besedilom, za pouk in kratak čas K 20—

MOJI LJUBCKI

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu K 32—

MLADI SLIKAR

10 tiskanih predlog za polbarvanje z akvarel-barvami ali pastel-barvami K 12—

ČRNIPIETER

staroznana, vesela družabna igra za zimsko večero. 1 igra K 6—

Vse se dobi v

Zvezni knjigarni

v Ljubljani, Marijin trg 2.

SUKNO

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10.

Vikt. Panholzer

Ljubljana, Pražakova ul. 4

kupuje po najvišji dnevni ceni

sledede predmete v vsaki količini:

Kosti

Cunje

Kovine

Papir star

Lase ženske

Glažovino

in vse druge, v to stroko spadajoče odpadke,

ter ob enem ponudi

CUNJE

očistene in desinficirane, bele in barvaste za

snaženje strojev.

Zopet je dospela večja

množina

Splitskega portland

cementa. zaloga pri

H. Petrič,

Ljubljana, Dunajska c. 33.

Velika hiša

sredi trga v Velikih

Laščah z gostilniško

koncesijo, ledenico, go-

spodarskimi poslopji, ve-

likim vrtom, njivami,

travniki in gozdovi se

ugodno proda. Poizvedbe

pri lastniku v Velikih

Laščah št. 9 in 10.

Cestni betonski

gramoz

vsako množino

nudi po jako nizki ceni

„Slograd“

tovarna Keršič.

Gričar & Mejač

Ljubljana,

poleg glavne pošte.

Zaloga obleke
za gospode, gospe,
dečke.

IVAN BRICEL

mestni stavbenik.

LJUBLJANA.

Telefon 527. Slomškova ul.

Izvršuje nove zgradbe in

popravila vseh vrst.

načrte ter proračune.

Delo najsolidnejše!

Teodor Korn, Ljubljana, Poljanska c.

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih

kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del

ter za pokrivanje streh.

Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Proračuni brezplačno in poštne prosti. — Popravila točno in

najnižji ceni. Pločevinasta ambalaža kakor kante za firnež,

bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

ZALOGA KLAVIRJEV IN PIANIN

najboljših tovarn

Hösendorfer, Czapha, Erhbar, Höfzl, Schweighofer, Original Stieglitz

Nizke, solidne cene! — Tudi na obroke!

Jerica HUBAD, roj. Dolenc, Ljubljana, Milšerjeva ul. 12.

Ljubljanski velesejem, paviljon K, št. 486

Gamaufovo

umetno gnojilo za cvetice je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoča rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo barvnejšo nianso barve. Cena zavočku Din. 3.—. Razpošilja družba

vrtnarska šola v Kranju.

Dobiva se tudi v trgovinah

Herzmansky, Korsika, drog. „Adrija“ v Ljubljani.

Manufaktura na debelo

M. HRIBERNIK

LJUBLJANA, Sodna ulica št. 6

PAVILJON „H“ ŠTEV. 329.

Velika zaloga in vsakovrstna izbira.

PARCELE

od 700 do 1400 m² v krasni poziciji za stavbo vil, se prodajajo tudi na obroke, po 10 do 40 Din. m² an. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5.

AUTO

Bencin. — Pneumatika.

Olje. — Vsa popravila.

Mast. — In vožnje.

Le prvovrstno blago in

delo po solid. cenah nudi

Jugo-Auto d. o. o. z.

v Ljubljani.

OFICIJELNI SPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

„BALKAN“ D. D. ZA MEDNARODNE TRANSPORTE

Brzjavni naslov „Spedbalkan“

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Podružnice: Beograd s ekspozituro Caribrod-Maribor-

Zagreb-Rakek-Jesenice.

Afilirana podjetja: „Balkan“ Ges. m. b. H., Wien III. Stroh-

gasse 24. „Balkan“ S. A., Trieste, Riva Grumula 14.

Zastopstva: Fr. Mayer's Sohn, Hamburg - A. Welt-

Furrer A. G. Zürich - Lemmel & Schramm, Frankfurt

a/M. - W. A. J. Tilleray & Co. Ltd., London - in vse

podružnice teh tvrdk ter zastopstva z interesno

skupnostjo na Češkem, Poljskem, v Madžarski, Italiji,

Franciji, Romuniji in Sev. Ameriki.

Lastno carinsko posredništvo. — Tarifni oddelek. — Zbirni promet. — Mednarodne selitve pohištva. — Javna in carinska skladišča. — Največje in najboljše organizirano domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji.

Urar

Ed. Škopen

Ljubljana, Mestni trg št. 2.

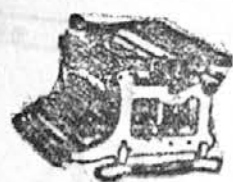
Velika zaloga ur, zlatnine, sre-

brnine in optike. — Popravila ur

izvršujejo strokovno in po

jamstvu.

Cene nizke.

ANT. RUD. LEGAT

Prva specijalna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami

MARIBOR, Slovenska ulica 7, tel. 100

Samoprodaja pisalnega stroja „CONTINENTAL“, razmnoževalnega aparata „RAPAX“, „VELOMA“-luknjača (Lochapparat) in rednika pisem, sistem „INDUS“.

Lastna delavnica za popravila pisalnih strojev vseh sistemov.

Ljubljanski velesejem, paviljon H, koja 291.

I. C. MAYER
LJUBLJANA.

USTANOVLJENA L. 1834.

MANUFAKTURA

EN GROS EN DETAIL

Tovarna gumbov - Slov. Bistrica

Galalit
Biserni in **Koščni**
GUMBI

LJUBLJANSKI VELESEMEJ

Paviljon „E“ 96.

Jadranska banka-Beograd.

Delniška glavica: Din 60,000.000.

Rezerva: Din 30,000.000.

Bled

Cavtat

Celje

Dubrovnik

Ercegnovi

Jelsa

Podružnice:

Jesenice

Korčula

Kotor

Kranj

Ljubljana

Maribor

Metković

Prevalje

Sarajevo

Split

Sibenik

Tržič

Zagreb

AMERIKANSKI ODDELEK.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.

BANKO YUGOSLAVO DE CHILE: Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerta Natales, Porvenir.

Ali ste že član Jugoslovanske Matice?

A.G. für industrielle Anlagen — D. d. za industrijske naprave

Budapest,
Prag, Wien.

Milano,
Düsseldorf.

PARNE NAPRAVE, kompletne vsake velikosti, najmoderneje: KOTLI ZA PREDGRAJENJE Z NAVPIČNIMI CEVNI in SEKTIONAL-KOTLI, Pat. Lenk (Vorwärmer-Stellrohr- u. Sektional-Kessel); CEVNI KOTLI ZA VELIKO KOLIČINO VODE z Economiserom visoke kapacitete sistem „GEFIA“; lokomobilni kotli s kolesi, katera se morejo tudi odstraniti, naprave za avtomatični donos premoga; orodje za čiščenje cev-
nih kotlov.

IZKORIŠČANJE TOPLOTE (Abwärme-Verwertung): Economiser visoke kapacitete syst. „Gefia“; kotli za proizvodnjo pare s pomočjo vročih plinov (Abhitze-Kessel); naprave za ojačenje prepiha (Saugzug-Anlagen).

OGNJIŠČA: (Feuerungen), Gefia-Mit-demrost z in brez pomičnih zvez za zrak, osobito priporočljivo za kurenje s slabim premogom, prahom, lignitom, žaganjem itd.

AVTOMATSKO KURENJE (Schütt-Feuerung) za žaganje, odpadke odpadke od drv, torf, lignit itd.

Glavno zastopstvo za „Jugoslavijo“

ORBIS

tržišče vzorcev industrijskega blaga, d. d. ZAGREB, Paromilinska cesta 1.
Posetite naša mesta za tehniške, elektrotehniške in kmetijske stroje
na II. LJUBLJANSKEM VELESEJMU PAVILJON „H“

TREPPENROSTE, autom. Treppenroste syst. „Gefia“ za vsako slabo kurjavo z plinom ali premogom.

ČIŠČENJE VODE ALI FILTRACIJA: Stroj za čiščenje vode Type B; naprava za odstranitev ogljikove kisline v pivovarnah in kmetijstvu; Sertal: najidealnejše čiščenje vode za kotle, tekstilno in kemično industrijo itd., naprave za odstranjenje železa iz pitne vode in za tovarne. Stroj za pomešanje vode syst. SS. (pat.)

VENTILACIJA: Naprave za sesalce prahu in pnevmatični, transportni stroji. Naprave za odstranjenje pare iz lokalov.

SUŠENJE: Aparati za sušenje drv, formirjev, žita, koruze, sadja, pape, vate, tkanin, kože in vrec.

STROJI ZA KARBONIZIRANJE in za vlago.

KONTROLNI APARATI ZA KOTLE: Avtomatski aparat za izčiščevanje plinov v dimu „Uno“. Merilo za paru „Pit Bayer“ merilo za vodo „System-Schilde“.

Dürkop — Styria — Walfenrad

BRATA ANTIČEVIĆ
uvoz in izvoz dalmatinskega vina iz lastnih vinogradov.
Olje prve vrste iz Dalmacije.

Glavne zaloge:

■ Pitve, Jelsa, Plaža, otok Hvar. ■
Podružnica: Dolenji Logatec — Slovenija.
■ Postrežbe točne in solidne. ■

Pristou & Bricelj
prvi in najstarejši specialni artistični atelje
za črkoslikarstvo

na steklo, kovine, les, zid, platno i. t. d.

ADAM IN EVA

sedaj tega ni treba, ker se dobe vsakovrstne

obleke za gospode, dame in otroke
v trgovini

O. BERNATOVIĆ

Ljubljana, Mestni trg 5-6.

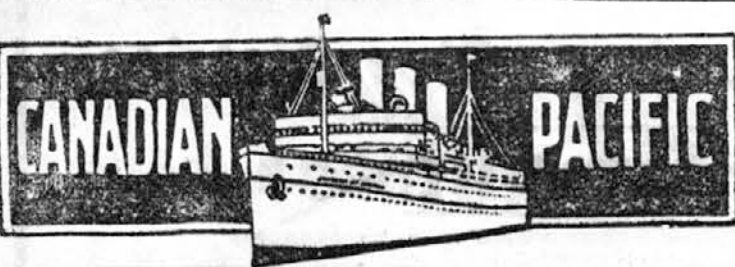
Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA Prešernova ulica št. 50, (v lastnem poslopu) LJUBLJANA

Brzojavke — KREDIT LJUBLJANA — Telefon št. 40, 457, in 548

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits i. t. d.

Oglašujte za II. Ljubljanski Velesejm v „Jugoslaviji“.

Največje svetovno transportno podjetje

EVROPA CANADA AMERIKA

Samo 4 dni na odprtem morju.

Najhitrejša in najboljša zveza preko **HAMBURGA,**
ANTWERPENA in **CHERBOURGA**

z glasovitimi „EMPRESS“, parobrodi na dvostručne vijake, ki so kljub nizkim cenam razkošno in bogato opremljeni in torej s polno pravico nosijo ime „EMPRESS“, kraljica morja. Odhod vsaki teden.

• CANADIAN PACIFIC, • ZAGREB, • JURIŠIČEVA ULICA 30. •

**SLOVENSKA
BANKA**

Delniška glavica: K 30.000.000.—

Rezerva: K 5.000.000.—

Obreštuje vloge po najvišji obreštni meri.

Izvršuje vse bančne posle zelo ugodno.

Centrala: v lastni palači Ljubljana, Stritarjeva ulica 9.

Podružnice: Novi Sad, Ljutomer, Dolnja Lendava.

Ekspozitura: Vrhnika.

FRAN RAVNIKAR

meštni tesarski mojster,

LJUBLJANA, Linhartova ul. štev. 25.

Telefon štev. 415.

Poštno-čekovni račun 11.428.

Izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno, nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice.

Prevzamem po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkven. ostrešja, balkone, vrine utice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropne ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpetine od 12 do 15 m.

Razstava v paviljonu za stavbeno stroko in lesno industrijo.

„PARFUMS CHRYSIS“

IMPORT-EXPORT

PARIS I.,
15, RUE DU LOUVRE.

WIEN X.,
22, COLUMBUSGASSE.

CELJE
1, ŠKOFJA VAS.

II. LJUBLJANSKI VELIKI SEMENJ
PAVILJON I. — ODDELEK № 397.

Slavenska banka d.d. podružnica

(preje Jugoslovanska Union banka)

Zagreb

Beograd

Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Monoštor (Baranja), Murska Sobota, Osijek, Rogaska Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škotja Loka, Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

Afilacije: Budapest: Balkan Bank r. t.
Split: Jugoslovanska industrijska banka.
Wien: Bankhaus Milan Robert Alexander.

Delniška glavica in rezerve ca 200.000.000 K.
Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Zvezna tiskarna in knjigarna

V LJUBLJANI - Wolfova ulica štev. 1.

Poštni predal 74.

Telefon 359.

Izvršuje vsa tiskarska dela po konkurenčnih cenah ter se za cenjena naročila najtopleje priporočamo.

Zahtevajte proračun! **Točna postrežba!**
Na velesejmu pav. „E“ št. 18.

Ustanovljeno
1. 1881.

ANDREJ JAKIL

Ustanovljeno
1. 1881.

tovarna kož in čevljev, d. d. Karlovac.

Brzjavlj: Jakil, Karlovac. Telefon: pisarna 70, tovarna 50, stanovanje 118.

Proizvaja:

Vaches podplate v polutnicah, vaches krupone, okrajne vratove, podplatnice (Bransolne), teletino rujavo in črno, kravjo rujavo, kipse boxkalf v vseh barvah. Solidna kvaliteta!

Čevlje moške in ženske iz boksa v vseh barvah, iz telečjega in kravjega usnja, moderne ameriške in navadne delavske (bakandje). Elegantna izdelava iz čistega usnja.

Paviljon „I“ štev. 386.

INDUS D. D. preje CARL POLLAK

Tovarna usnja in usnjatih izdelkov KRANJ, LJUBLJANA, VRHNIKA.

Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra c. 68. Tel. 528.

I. INDUSTRIJA USNJA.

A. VEGETABILNO (čreslostrojeno usnje):

1. kravine, rjave, črne in chagrin, ter za mehove in strehe,
2. kipsi,
3. teletine,
4. ovčine in kozine

a) mazane, rjave in črne,

b) barvane, za mobilje, tapetiranje in konfekcijo;

5. vacheffes:

a) za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne,

b) za izdelavo nogometnih žog,

c) za izdelavo razne usnjate konfekcije;

6. svinjine (specialiteta):

a) za fino jahalno opremo, barvane ali naravne,

b) za kovčge,

c) za mobilje in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefeilles in knjigovešstvo);

2. podplati:

a) trovloženi hrastostrojeni podplati,

b) vache;

8. croupont za izdelavo transmisijskih jermenov,

a) specialno strojeni (angleški sistem),

b) hrastostrojeni.

B. CHROM-USNJE:

1. box-calf, črno in barvano,

2. chevreaux,

3. chevette,

4. chrom-usnje za izdelavo nogometnih žog,

5. chrom-usnje za izdelavo jermenov.

C. GALUN-USNJE

za izdelovanje vezilnih in šivalnih jermenov.

D. LAK-USNJE:

1. box-calf,

2. chevreaux.

II. INDUSTRIJA USNJATIH IZDELKOV.

A. ČEVLJARSKI IZDELKI:

1. čevlji za strapac,
2. čevlji za rudnike,
3. čevlji za sport in nogomet,
4. čevlji po vojaškem vzorcu,
5. sandale.

B. KONFEKCIJA TRANSMISIJSKIH GONILNIH JERMENOV:

1. specialni stroj,
2. hrastov stroj,

3. chrom-stroj,
4. jermenji za šivanje in vezanje transmisijskih jermenov.

C. KONFEKCIJA za:

dokolenice (gamaše), nogometne žoge, torbice, portefeilles itd. iz vegetabilnega, chrom- in lak-usnja, nahrbtniki, sportni pasovi itd., tržne torbice.

GOSPODARSKA ZVEZA

IMPORT

LJUBLJANA

EKSPORT

Lastni paviljon na Ljubljanskem velikem sejmu.

Sadje: Slive (češplje) hruške i. dr. **kupuje**
za žganjekuho

vsako množino „Veležganjarna“

M. ROSNER & Co., naslednik VIKTOR MEDEN
v Ljubljani

Celovška cesta št. 73 nasproti Ljubljanskega velikega sejma.
Interurb. telefon št. 71. Neposredne ponudbe ustmeno ali pismeno.

Prodaja lastne izdelke izborne kakovosti:
Slivovico, tropinovec, brinjevec,
rum, konjak, planinc, pelinkovec in druge razne likerje
samo na veliko po ugodnih cenah.

Jadranska banka

išče več

**starejših in mlajših
bančnih uradnikov.**

Ponudbe z navedbo zahtev je nasloviti na:
Tajništvo centrale v Ljubljani.

WEISSBACHER,

lesno-industrijska družba z o. z.

Dunajska cesta 66

LJUBLJANA

Telefon št. 114

I. Obrat: Parna žaga, tesarstvo.

Izpeljava in naprava strešnih stolov za
visoke stavbe in zvonike, stropov, slepih
in ladijskih tal, verand, paviljonov, vrtnih
ograj, kegljišč, ledenic, mostov, pilotaže.

II. Obrat: Strojno mizarstvo, stavbeno mizarstvo;
okna, vrata, portali, stopnjice, steklenih sten.

III. Obrat: Tovarna lesenih žaluzij in rolo za okna
po lastnem preizkušenem sistemu.

Paviljon na Ljubljanskem velesejmu.

**Uvoz in prodaja raznovrstnega
inozem. manufakturnega blaga.**

A. & E. Skabernè

Ljubljana, Mestni trg.

**Posebni oddelek za pletenine,
trikotazo in perilo.**

Te znamke čevlji so najboljši! Zahtevajte povsod.

PETER KOZINA & KO.
TVORNICE ČEVLJEV v TRŽIČU, SLOVENIJA
CENTRALA v LJUBLJANI, BREG št. 20

ZAGREB Filialke: **BEOGRAD**
Matičeva ul. 17. Balkanska 13.

Prodaja se: TRAKTOR

znamke Perl 35-40 HP z 2 garniturama, vsaka po 4 priklopne
vozove. Traktor vozi naenkrat 20 ton ter je primeren za
industrijo ali veleposestvo. Traktor se lahko pripreže k plugu
in se porablja tudi za poljedelska in gozdna dela, ker more
voziti tudi po njivah in mehkih potih. Lahko se uporablja gonilni
motor za mlatilnico. Cena traktorju s priklopnimi vozovi vred

kron 600.000

Naslov v upravnishvu „Jugoslavije“.

„SLOGRAD“

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

LJUBLJANA.

Tekoči račun pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani.
Tel. interurb. — 180. Tehnična pisarna v tovarni Keršič, Spodnja Šiška.

Izvršuje:

stanovanjske hiše, trgovska poslopja,
moderne industrijske zgradbe,
betonske in železobetonske konstrukcije.

Vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.
ŠPECIJALITETA: železobetonske cevi za vodne naprave
in vodovode.

Zastopa:

patent dr. ing. Empergera za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložkami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, silo-mostovih in podobno).

Izdeluje:

vse vrste tehničnih projektov, statičnih preračunov, stroškovnih in rentabilitetnih proračunov.

Gradbena vodstva: Kranj, Tržič, Logatec.